

Raportti

Aktiivisen kansalaisen passi

Otto Leskinen, Nilsiä lukio
18.3. - 13.5.2020

Sisällysluettelo:

- 1: Johdanto, sivu 2
- 2: Toteutus ja alkuperäinen Aktiivinen kansalainen passi –suunnitelma, sivut 2-3
- 3: Agenda 2030-tavoitteet, sivu 3
- 4: Haastattelu, sivu 3-4
- 5: Pohdinta, sivut 4
- 6: Lähteet, sivu 4

1. Johdanto

Tässä raportissa kerron, kuinka suoritin Aktiivisen kansalaisen passin. Päätin auttaa isovanhempiani nyt "Korona-aikana" ruokaostosten hankkimisessa, sillä ukkini kuuluu riskiryhmään. Aktiivisen kansalaisen passin tuli liittyä Agenda 2030-tavoitteisiin. Kolmas Agenda2030 -kestävän kehityksen tavoite on terveellinen elämä ja hyvinvointi kaikenikäisille. Erityisesti tämän tavoitteen huomioimiseen keskityin tämän kurssin suorittamisessa, sillä minulle erityisen tärkeää oli juuri se, ettei isovanhempiani tarvitse altistua Koronavirukselle. Toisaalta toimintani liittyi myös Agenda 2030-tavoitteeseen numero 12; siitä lisää sivulla neljä. Halusin osaltani vaikuttaa siihen, ettei ainakaan riskiryhmäläiset joutuisivat sairastamaan Koronavirusta. Toki suorittaessa tätä Aktiivisen kansalaisen passia halusin panostaa myös omaan terveyteen, joten tilasin isovanhempiani ruokaostokset ruokakaupan tilaa ja nouda –palvelua hyödyntäen.

2. Toteutus ja alkuperäinen Aktiivisen kansalaisen passi –suunnitelma

Alkuperäinen suunnitelma:

Aion auttaa isovanhempiani tämän koronakriisin aikana, sillä ukkini on 71-vuotias, eli hän kuuluu riskiryhmään. He eivät ole pyytäneet apua, mutta halusin itse tarjota sitä äärettömän mielellään. Ajattelin, että tilaan heille kerran viikossa ruokakaupasta ostokset. Ensin siis soitan mummulle, mitä he tarvitsevat kaupasta. Sitten teen K-supermarketin nettisivuilta ruokaostotilauksen ja valitsen noutoajan koulupäivän jälkeiseen aikaan. Seuraavaksi käyn viemässä ostokset heille Juankoskelle joko äidin tai isän kanssa, samalla saan ajoharjoitusta. Jätämme ostokset mummolan rappusille ja vaihdamme kuulumiset turvaväli huomioiden ulkona. Tavoitteena on siis, etteivät isovanhempani altistu koronavirukselle.

Toimintakirja ja muuta toiminnasta:

18.3: Eilen tilasin ostokset tilaa ja nouda –palvelua hyödyntäen. Tänään kävin hakemassa ostokset isäni kanssa ja veimme ne täältä Nilsiästä Juankoskelle. Ukki ja mummo olivat äärettömän ilahduneita!

25.3: Tänään veimme ostokset ukille ja mummulle jo toista kertaa. Tällä kertaa he tilasivat muun muassa ruisleipää, mutta päätin ilahduttaa heitä leipomalla leivän itse.

1.4: Tällä kertaa tilasin ostokset S-marketin vastaavasta tilaa ja nouda –palvelusta. Näin poikkeusaikana on mukavaa tukea myös pientiloja ja kananmunat tulikin Vuotjärveltä maatilalta. Ukki ja mummo olivat taas kerran hyvin kiitollisia.

8.4: Tuttuun tapaan tein eilen lukiopäivän jälkeen tilauksen ruokakauppaan. Ensin soitin ukille ja mummulle, mitä he tarvitsevat. Tänään vietiin ostokset rappusille ja juteltiin kuulumiset. Oli oikein kivaa kuulla, että ukille ja mummulle kuuluu hyvää koronatilanteesta huolimatta!

15.4: Tällä kertaa tein tilauksen valmiiksi jo maanantaina, mutta haimme ostokset tuttuun tapaan tänään keskiviikkona. Veimme ostokset mummolaa Juankoskelle etälukiopäivän jälkeen. Suoraan sanoen mummon ja ukin kiitollisuuden määrää on hankalaa kuvailla sanoin, mutta minun toimintani on kuulemma aivan mahtavaa ja ostosten tuominen on heidän viikon piristys.

22.4: Eilen tilausta tehdessä huomasin, että kaupassamme on tue pienyrittäjää -kampanjaviikko, joten kiinnitin tilausta tehdessä siihen erityisen paljon huomiota. Tilasin muun muassa Nilsiäläisiä kananmunia, fetaa, karitsaa, kurkkua ja mallasleivän; kaikki viisi eri pientiloilta. Haimme ostokset

äskän äidin kanssa Arto-marketista ja kunhan isä lopettelee työt, lähdemme viemään ostokset Juankoskelle mummolaan.

28.4: Tänään on taas keskiviikko eli kauppapäivä. Tämä piristää kyllä aina omaakin viikkoa ja kun kävimme viemässä ostokset mummolaan, on ihanaa, miten ilahtuneita he ovat näinkin pienimuotoisesta auttamisesta. Tällä kertaa yllätin heidät laittamalla kauppakassiin rasiillisen tekemääni perunasalaattia vapun kunniaksi.

6.5: Tilauksen tekemisestä on tullut näin korona-aikoina todellinen rutiini! Soitan mummulle tiistai-iltapäivästä, kirjoitan ostokset paperilla. Paperilta näppäilen ostokset tilaa ja nouda – palveluun, eikä siihen mene aikaakaan kuin reilu puolistuntinen. Halusimme yllättää mummon näin, kun äitienpäivä lähestyy. Leivoin heille leivän (kotimaisista luomu-ruisjauhoista!), ostimme heille yllätyksenä myös kukkia ja suklaata. 😊 Veimme äskän ostokset, mutta äitienpäivähallaukset annettiin tällä kertaa “etänä”.

13.5: Ukilla ja mummolle on tapana muuttaa kesäksi mökille. Nyt kun säät lämpenivät, he muuttivat taas sinne. Mökki on sen verran kaukana, että ukki ja mummo keksivät, että he voisivat opetella itse tilauksen tekemisen paikallisesta marketista. Tänään siis viemme ostokset vielä heille rappusille, ja opetin turvaväli huomioiden tilauksen tekemisen. Olipas taas mukavaa nähdä ja piristää samalla heitä ja itseä! Toki edelleen tulemme pitämään korona-aikanakin heihin yhteyttä viikoittain etäyhteyksien ja puhelimen kautta.

3. Agenda 2030-tavoitteet

Kenties tärkeimpänä tavoitteena siis oli se, etteivät isovanhempani altistu koronavirukselle. Kolmas Agenda2030 -kestävän kehityksen tavoite on terveellinen elämä ja hyvinvointi kaikenikäisille. Tämä minun toimintani liittyy mielestäni siihen hyvin vahvasti. Toimintani liittyy osittain myös kahdestoista Agenda2030 -kestävän kehityksen tavoite, joka on kulutus- ja tuotantotapojen kestävyuden varmistaminen, sillä tilaan ukille ja mummulle omien tottumuksieni mukaisesti muun muassa laadukkaita luomutuotteita, kotimaista- ja mahdollisimman lähellä tuotettua ruokaa ja elintarvikkeita.

4. Haastattelu

Tein myös pienen haastattelun ukille ja mummulle 😊

Mitkä fiilikset teillä on nyt / mitä teille kuuluu?

- Mummulle kuuluu kaikesta huolimatta oikein hyvää, minun toimintani oli kuulemma viikon piristys ja “valloittavan ihanaa ja hyväsydämistä”. Mummo mainitsi myös, että on onnekas, sillä hän itse, ukki ja lähipiiri on säilynyt terveinä, mutta kuulemma muiden vanhusten huolimaton koronaohjeiden noudattaminen hirvittää.
- Myös ukilla oli hyvin samankaltaiset fiilikset mummon kanssa. Lisäksi ukki mainitsi, että on mukava siirtyä mökille. Ukki korosti sitä, että minusta on ollut kuulemma äärettömän suuri apu. Lisäksi ukki kertoi, siitä että aika on kulunut yllättävän hyvin, kun on ulkoillut paljon. Ukilla kuulemma hirvittää se, että peruskouluissa jatkui etäopetus.

Miten aika on kulunut nyt kotona?

- Mummon mukaan aika on kulunut yllättävän hyvin, mutta ikävä on meitä lapsenlapsia ja muita sukulaisia, kun minua lukuun ottamatta heitä on nähnyt vain etäyhteyksien kautta. Toisaalta on ollut aikaa hoitaa viherkasveja, leipoa, siivota ja laittaa ruokaa entistä enemmän, mikä on mukavaa.
- Myös ukilla on kulunut aika, paremmin mitä olisi aluksi olettanut. Ukko sanoi, että nyt on tullut hoidettua myös sellaisia ulkotöitä, jotka olisi saanut jäädä muuten hoitamatta, kuten esimerkiksi varastojen siivoaminen.

Mitä mietteitä teillä on ollut tästä ostosten tilauspalvelusta ja toimiko se, että toimme ostokset vain kerran viikossa?

- Mummo mainitsi, että he käyvät ruokakaupassa normaalisti ainakin kaksi kertaa viikossa, joten tämä on vaatinut suunnitelmallisuutta myös heiltä. Kuulemma se on toiminut silti oikein hyvin. Mummo kehui ostosten tilauspalvelua paljon, se on hänen mielestään riskiryhmäläisille suorastaan pelastus.
- Ukki vastasi oikeastaan ihan samalla tavalla kuin mummo. Nyt kun opetin heille tilauksen tekemisen, ukki ihmetteli sen helppoutta. Ukki oli sitä mieltä, että sen osaa tehdä kuka tahansa vanhus, joka osaa käyttää tietokonetta edes vähän.

5. Pohdinta

Tämä Aktiivisen Kansalaisen passin toteuttaminen onnistui oikein hyvin! Olipas tätä uskomattoman mukavaa tehdä! On ilo olla avuksi! Tilasin ostokset yhdeksän kertaa. Ostosten tilaamiseen ja viemiseen meni keskimäärin n. 2,5 – 3 tuntia. Lisäksi “yllätysten” eli esimerkiksi leipien ja perunasalaatin tekemiseen meni muutamia tunteja. Yhteensä tähän on kulunut noin 30 tuntia. Lisäksi suunnitelman ja raportin kirjoittamiseen meni yhteensä noin 4 tuntia. Tämän Aktiivisen kansalaisen passin tekeminen oli niin mukavaa, että 30 tuntia meni hurjan nopeasti. Täytyy vielä mainita loppuun, että olipas uskomattoman upeaa tuo ukin ja mummon palaute, jota sain!

6. Lähteet

<https://um.fi/agenda-2030-kestavan-kehityksen-tavoitteet> ja Terve 2, terveystiedon oppikirja